

БОГДАНА КАЛЪЧЕВА
ЖЕНАТА, КОЯТО НЕ БЯХ

Жената, която не бях

copyright©2022 Богдана Калъчева

©Издател - Фондация „Буквите“

©Редактор - Хрисимира Саръова

ISBN 978-619-154-512-4

Богдана Калъчева

*Жената,
която не бях*

София

БУКВИТЕ

2022 г.

ВМЕСТО ПРЕДГОВОР

От 1984 съм, но не тази на Оруел, а онази, в която Христо Проданов остава в Хималаите, Джон Ънгайк пише „Вещиците от Истуик“, а Лайънъл Ричи пее “Hello”. Растях в годините, когато комуникациите се развиваха скорострелно и от mirc с връстниците ми се преместихме в ICQ, после в Yahoo Messenger и Skype, а накрая се установихме във Facebook. Светът онлайн си беше цяла Страна на чудесата, чувствах се като Алиса и обикновено се подвизавах именно с това име в платформите. Е, признавам си, бях известна с още няколко псевдонима в популярни навремето ролеви игри и два-три форума. Когато обаче окончателно изчезнаха стационарните телефони от домовете ни, а мобилните устройства станаха достъпни за всички, магията се загуби. Очевидно заради възможността да бъде носена в джоба и използвана по всяко време. На всички ни е ясно, че вълшебствата не виреят в зоната на комфорт. Някъде по това време преоткрих удоволствието от четенето и писането на текстове, по-дълги от съобщение в чата и публикация във форум. Започнах да събирам стиховете и разказите си в папки на допотопни компютри, да водя вечната борба на обикно-

вения потребител с технологиите и да се моля поне веднъж да ми се случи чудото на преинсталацията без загуба на файлове. Когато няма обратна връзка, творчеството силно заприличва на нарцистични монолози, но в моя случай не стана така. Получих си я! През няколкото години, в които активно работих по дебютната си стихосбирка „Първата“ и сборника си с разкази „Жената, която не бях“, събрах кръг от здраво мрънкащи и по презумпция недоволни бета читатели, които да ме приземяват, когато си мисля, че съм написала нещо гениално. Рецептата ми за добра литература: вдъхновение, първа чернова, желание да изтрия всичко, втора чернова, бета читател (т.е. обигран хулител), желание да блокирам всички, окончателна редакция. Творчеството ми и аз нямаше да бъдем същите без хората, които са мрънкали пред, до и зад мен през годините. Ако не успея да им благодаря в посвещение, непременно ще го направя в епитафията си.

От автора

*„Земята, тя ми стига,
не ща съзвездията да са близо,
аз знам, че те са си добре, където са,
аз знам, че стигат на тогова, който им принадлежи.*

*(И тук аз нося стария си прелестен товар,
аз нося в мен жените и мъжете,
нося ги със мен, където и да ида,
кълна се, невъзможно е за мен да се освободя от тях,
препълнен съм със тях, в замяна на което
с мен самия ще изпълня всекиго от тях.)"*

*Уолт Уитман,
„Песен на открития път"*

ДА (НЕ) БЪДЕШ БОЛКА

КУЦАТА

Имаше и други недъгави в града, но когато някой кажеше „Куцата“, всички разбираха за кого става въпрос. Цялото ѝ съществуване беше окуцяло през годините – от десния крак, та чак до вярата и надеждите. Автомобилна катастрофа я беше оставила без семейство, но със затруднение, което винаги да ѝ напомня за инцидента. Околните отгавна вече не коментираха. Година-две църкаха с език и искрено съчувстваха, но сега очакваха да продължи напред. Тя нямаше такова намерение. В нейната вселена времето беше спряло. Не носеше черно, но всичко изглеждаше черно, когато го облечеше. Бузите ѝ – потъмнели и хлътнали – караха скулите да се издават неестествено напред. Беше млада жена, нямаше още 40, но косата ѝ се беше прошарила. Най-плашещата част от нея обаче безспорно си оставаха очите – празни и сухи като незатворените очи на мъртвец. Когато говореше с някого, не го гледаше, а вперваше безизразния си поглед някъде далеч през рамото му. Търтузеше смаленото си тяло по улиците като гротескно привидение и хората се отместваха, за да ѝ направят път. В общи линии не се бяха променили местата, където я виждаха – кварталния

магазин, болницата, гарата, парковете, завода. Само в църквата беше спряла да ходи.

Общността винаги е солидарна. Посвоему. Не я бяха оставили на произвола на съдбата. През първите месеци разни далечни роднини и познати наминаваха да я видят, а съседите не пропускаха да я попитат има ли нужда от нещо. Гледаха все да се завърти човек около нея, особено по задушниците. А тя не искаше и да чуе за свещи и ритуали. На гробища не ходеше. Жалеха я, до едно време оправдаваха неприемливото ѝ поведение, а после я заклеймиха. Шушукаха помежду си, че няма да се съвземе, защото е прогонила Бога от дома си, а без вярата си човек е загубен. Когато възмущението взе превес над приличието, разни хора взеха да ѝ говорят:

— „Бога пред мен, аз след него.“ Друга истина няма, Елке. Родител, мъж, дете - всеки до годината се жали - после животът продължава. Другото е от дявола. Смири се, моли се. И за твоята душа, и за душите на близките ти. А ти - зъби си стиснала, една дума нагоре не отправяш. Ръцете ти и те - все в юмруци свити, веднъж не ги склочи за молитва. Не раздаваш за „Бог да прости“ и коливо никой не те е видял да хапнеш. Онзи гледа!

— Нека гледа. Аз не го виждам. Доведете ми го у дома като го срещнете. И ще го нахраня, и легло ще му постеля, и молитва съм му приготвила.

Хората се кръстеха и всеки си тръгваше по пътя. А къщата на Елка съвсем заприлича на забравено от Бога място. Поне така го определяха минавачите заради бурените в градината и тревата, която беше избила през всички пролуки. Всъщност, живеем и мерим според човекоцентричните си представи и ако се отърсим от тях поне за момент, бихме си дали сметка, че по този начин изглеждат местата, когато Бог ги целуне, но хората ги забравят.

Щом нежеланите посещения и съвети секнаха, за Елка се заредиха сиви делници, които досущ си приличаха. Докато един ден не завари някакъв непознат да коси трева-та в двора ѝ.

— Теб пък кой те прати? Чичо ми ли?

Той не отговори и продължи невъзмутимо да движи косата през гъстата растителност.

— Ей, ти! На теб говоря! Глух ли си?

Човекът бавно се обърна към нея и разкри младото си, гладко обръснато, безкрайно спокойно и усмихнато лице.

— Трябва ли някой да ме праща?

— Как от цялата улица баш тук се озова? Да знаеш, че ако си се объркал, нямам намерение да плащам.

— Не очаквам да плащаш. Нахрани ме. – каза той с равен глас, сякаш да поканиш непознат на масата си беше най-нормалното нещо на света.

Елка прие, че мъжът е особена порода зевзек и няма да каже кой го е пратил, но беше очевидно, че не се е материализирал от нищото. Явно някой познат се беше сетил за нея и беше решил да направи нежеланото си добро за годината. Въздъхна и пусна странника в дома си. Пригответи набързо обяд с малкото продукти, които намери, сложи чинията пред него и седна настрана. От много време не беше готвила за някого. Човекът я погледна озадачено.

— Ти няма ли да ядеш?

Даже не ѝ беше минало през ума. Някак странно ѝ се видя да се хранят заедно. Прекалено интимно. Нередно. Като да махнеш парче храна, попаднало между зъбите ти, с нокът. Пред хора.

— Не, не. Ти яж. Аз имам да свърша нещо... в другата стая. – смотолеви тя някакво извинение и се измъкна през вратата с куцата си, тромава походка, преди той да е успял да каже нещо.

След десетина минути чу стъпките му в коридора, а после металическия звук, който произвеждаше косата
Жената, която не бях

при триенето си с бруса. Седна на стълбите, за да вижда по-добре младия мъж. Или по-скоро да гледа през него. Той работеше бързо и леко. Както се казва – идеше му отръки. И точенето, и косенето. Елка предположи, че може да е обещал на неизвестния ѝ благодетел още нещо да свърши и реши да се осведоми.

— Друго смяташ ли да правиш? Кога ще си ходиш?

— Покривът ти наесен ще протече. Има счупени керемиди. От улицата се виждат. Ще се кача да ги подменя, ако имаш резервни и ми покажеш къде е стълбата.

— Хубаво, но това е много работа. Ще стане късно.

— Заникъде не бързам. Ако замръкна тук, тук ще спя.

Елка първо се стресна от този отговор. После съобрази, че е достатъчно топло и нищо не му пречи да остане на дивана в лятната кухня през нощта. Хем няма да го пуска в къщата, хем ще му бъде достатъчно удобно. А на сутринта непознатият ще си ходи. Който го е пратил, сигурно ще дойде да провери какво е свършил, ще му плати и ще го изпрати по живо, по здраво.

Мъжът наистина работи до тъмно. А Елка за втори път сготви и му сервира. Този път седна с него на масата. Неловко ѝ беше, но се надяваше, че най-накрая ще чуе кой е и откъде идва. Той обаче се нахрани мълчаливо, благодари и си легна, където тя му посочи. Елка се прибра в къщата, превъртя два пъти ключа – за всеки случай – и също си легна. Въпреки, че здравият разум ѝ казваше да подозира, да се страхува и да бъде нащрек, интуицията ѝ твърдеше тъкмо обратното. Тя ѝ се довери и заспа спокойния сън на човек, който се чувства наглеждан и закрилян.

На сутринта, когато се събуди и излезе на двора, той вече стоеше на стълбите и я чакаше.

— Добро утро. Май само една последна задача остана.

— Добро! Каква е задачата? – попита Елка с готовност да сготви, да донесе стълба или да търси инструменти.

— Молитвата.

— Моля? - попита тя недоумяващо и с почти пълната убеденост, че не е чула добре.

— Нахрани ме, легло ми постла. Остана само да чуя молитвата.

Елка спря да гледа през рамото му и премести погледа си върху лицето му. Той продължаваше да се усмихва с неземно спокойствие. Очите ѝ се разшириха, после се овлажниха, а накрая скри лицето си в шепи и избухна в неударим, подобен на животински рев, плач. Когато свали ръцете си и погледна пред себе си, мъжа го нямаше.

— Просто ми припомни как да живея. - каза тихо, почти на себе си.